

Naturskyddsföreningen
Örebro län

NATURSKYDDSFÖRENINGEN I ÖREBRO LÄN

Verksamhetsberättelse & ekonomisk redovisning 2020

Länsstämman i Nora Foto: Ankie Nauseus

Styrelse

1 jan – 9 maj

Ordförande: Vakant

Vice ordförande: Margareta Widell (Askersund)

Kassör: Silke Frank (Nora)

Övriga ledamöter: Edit Rudholm (Örebro), Tomas Bergkvist (Örebro), Urban Tholfsson (Örebro), My Soling (Laxå-Tiveden), Ulf Alvin (Askersund)

Ersättare: Ann-Sofi Eliasson (Västernärke)

Revisorer: Kenny Petersson (Örebro), Roger

Björkeröth (Västernärke)

Ersättare revisorer: Christer Persson (Degerfors), Ingemar Hallberg (Hallsberg)

Valberedning: Lisa Karlsson (Lindesberg),

Åsa Wistrand (Askersund), Rune Torstensson (Hallsberg)

9 Maj - 31 dec

Ordförande: Vakant

Vice ordförande: Simon Pettersson (Degerfors)

Kassör: Silke Frank (Nora)

Sekreterare: My Soling (Laxå)

Övriga ledamöter: Ann-Sofi Eliasson (Västernärke), Agne Björklund (Västernärke), Jan, Greve (Örebro), Ina Knutsson (Örebro)

Revisorer: Kenny Petersson (Örebro), Roger Björkeröth (Västernärke)

Ersättare revisorer: Christer Persson (Degerfors), Ingemar Hallberg (Hallsberg)

Valberedning: Tomas Bergkvist (Örebro) Malin Norberg (Örebro) Henrik Perrin (Nora)

Styrelsens arbete

Styrelsemöte i Garphyttans nationalpark Foto: Kajsa Grebäck
Styrelsen har under året haft 10 protokollförda styrelsemöten, varav ett extra inkallat möte för att skjuta upp Länsstämman pga pandemin. Tre av dem tog plats i verkligheten, 7 av dem skedde på teams.

Vi var med på motionsverkstad med de övriga länsförbunden var i Hallsberg 18-19 januari.

Länsstämman var den 9 maj i Folkets Park i Nora. 10 st närvarade samt 22 personer fanns med digitalt på länk. Den senarelades en månad på grund av hänsyn till restriktionerna. Verksamhetskonferens 24-25 oktober i Tiveds-

torp. Styrelsen samlades i fält där de anställda berättade om sitt arbete under året. Anki Raseus informerade Hopajola, Kajsa Grebäck berättade om Språka mellan tallarna, David Tverling talade om Lärande vatten, Eva Berg introducerade samarbeten runt sociala medier och berättade om sitt arbete med kommunikation och hur det utvecklats under Evas tid i Naturskyddsföreningen. Sedan fortsatte styrelsen till Tivedstorp i Tiveden där årets arbetsupplägg fördelades med bla ansvarskontakter för kretsarna. Styrelsen hoppas på sikt kunna skapa mer kontakt och samarbeten med kretsarna och kunna samla hela länet oftare.

Naturskyddsföreningens Riksstämman skulle varit i juni men blev flyttat till 2021, på grund av pandemin.

Länsstämman, Folketspark i Nora Foto: Ankie Rauséus

Länsförbundsordförandekonferens 14-15 november digitalt. En person från styrelsen medverkade. Mycket handlade om relationer och roller i Naturskyddsföreningen i stort. Hur vi bemöter varann och hur vi pratar med varandra och hur vi kan vara en fungerande förening.

Kretskonferens flyttades till 24 januari 2021 och genomfördes digitalt.

Rundberget

Naturskyddsföreningen fick Rundberget med förbehållet att skogen inte ska utnyttjas för kommersiellt skogsbruk och att den ska finnas kvar utan kalhyggen. De kvarvarande frågorna är dels hur intäkterna från den avstyckade fastigheten ska förvaltas, dels hur det kvarvarande skogsskiftet på cirka 16 hektar ska vårdas.

Vi var med på kulturfestival i Hällefors. Bl.a. höll Malin Norberg en workshop om hudvårdsprodukter. Foto: Kajsa Gerbäck

Natursnokarna

Ann-Sofi Eliasson är snoklok för Natursnokarna i Örebro Län och Värmlands Län. I januari hölls en rikskonferens för alla snoklok i landet tillsammans med verksamhetsutvecklare från Riks. Framtidsplan och framtidsvisioner pla-

nerades, likaså gjordes en beskrivning vad ett snoklok har för arbetsuppgifter. En enkät togs fram för att samla in information som använts i en omfattande kartläggning om hur natursnoksverksamheten ser ut i landet. Snokloken har också träffats digitalt sju gånger under året.

Regionalt klimatkätverk

Nätverket, som bildades på initiativ av Naturskyddsföreningen, men som är en fristående sammanslutning, har 88 registrerade medlemmar på Facebook varav ett femtontal deltagit regelbundet i de möten som hållits under verksamhetsåret.

Under de första tre månaderna hölls möten varannan vecka och många medverkade även vid de demonstrationer som anordnades vid rådhustrappan varje vecka av "Fridays for Future". En ledande politiker (ordförande i utskottet för hållbarhet) bjöds in och deltog vid ett av de klimatkäten som hölls i mars. Vid sidan av detta genomfördes ett flertal aktiviteter. Under Hindersmässan i januari gjordes namninsamlingar mot de försämringar i busstrafiken som genomdrivits av Region Örebro.

Några aktionsgrupper startade upp nya verksamheter. En tankesmedja bildades som skulle fungera som påtryckningsgrupp gentemot kommunen. En annan grupp, den så kallade livsstilsgruppen, startade ett klimatcafé där allmänheten bjöds in till tematräffar en gång i månaden. En första träff hanns med som handlade om hållbart resande.

Utbrottet av pandemin medförde att somliga aktiviteter fick ställas in och andra fick anpassa

Natursnoksledarutbildning i Sixtorp

sig till de nya förutsättningarna. Klimatträffarna blev mer sporadiska och hölls utomhus. Demonstrationerna vid Rådhustrappan upphörde nästan helt – några gånger genomfördes "skodemonstrationer" och en gång genomfördes en "cykeldemonstration" för klimatet. I augusti medverkade några av medlemmarna i klimatinätverket i den cykelstafett som anordnades som en protest mot Preemraffs planer på en utbyggnad av sitt raffinaderi i Lysekil. En ny aktionsgrupp bildades som genom opinionsbildning (debattartiklar i Nerikes Allehanda) och genom dialog med lokala politiker och tjänstemän verkade för införandet av en koldioxidbudget i Örebro. I oktober tog styrelsen för Region Örebro upp det medborgarförslag om nedläggning av Örebro flygplats som lämnats in ett år tidigare. Beslutet var väntat – avslag.

Skogsgruppen

Under 2020 har skogsgruppen gjort följande:

I januari hade gruppen en långhelgsinventering i Tiveden med ca 15 deltagare. Vi besökte och inventerade på 8 olika platser och gjorde många skyddsvärda fynd som vi meddelade myndigheterna. Gruppen lärde sig som alltid många nya saker och hade som alltid en mycket trevlig helg tillsammans.

Gruppen har på grund av pandemin inte haft så många aktiviteter tillsammans utan haft digitala möten och varit ute i mindre grupper och enskilt.

Projekt

Örebro läns nya naturpärlor

Skogsgruppen skulle under vår och försommar ha hand om projektet Örebro läns nya naturpärlor. På grund av pandemin så fick de allra flesta av dessa 10 guidningar flyttas fram till sensom-

mar och höst, då de genomfördes med i snitt fullbokade guidningar under juni, augusti och september.

Se ovan med tillägg att SVT Örebro var med vid guidningen i Sörbyskogen, Örebro och även SR p4 Radio Örebro på samma plats.

Projekt Lärande Vatten

Vi har under året haft ca 30 elever och 3 lärare från Rudbecksgymnasiet som gjort åtgärder och fältstudier vid Göljebäcken i Kilsbergen vid 3 tillfällen i september tillsammans med en vattenvårdskonsult. Eleverna har karterat och inventerat, återfört sten i fåran, elfiskat och fört ut grus i bäcken. Även här gjorde SR p4 Radio Örebro reportage och intervju med eleverna. En sträcka på ca 200 meter restaurerades.

Projekt Lärande Vatten musslor

3 klasser från Rudbecksgymnasiet åk 1 och tre lärare har tillsammans med en musselexpert lärt sig mer om musslor och framför allt flodpärlmusslan i Falkabäcken i Kilsbergen under tre olika tillfällen i september 2020. Eleverna har varit uppdelade i två grupper där ena halvan vägletts av experten och den andra halvan utfört fältstudier. Eleverna hittade en ny dellokal med flodpärlmusslor i vattendraget. Även här gjorde SVT Örebro ett reportage

Projekt Våtmark och vatten

Under 2020 har 3 klasser, åk 8, och 3 lärare från Centralskolan i Laxå varit ute vid Vargavidderens naturreservat vid tre tillfällen i september. Där har eleverna varit uppdelade i två grupper vid varje tillfälle, där den ena gruppen varit ute på mossen och bland annat lärt sig om biologisk mångfald, mossar, mm och den andra gruppen om hydrologi, pH, vatten. Eleverna hade uppgifter att lösa kopplade till de saker de lärde sig och antecknade och lyssnade flitigt.

Miljökonsulter har tillsammans med projektledare varit ute i fält och gjort förstudier av de för återvätning lämpliga objekt, Trunhatten och Vargavidderna. Rapport för åtgärd upprättad av konsulter i samråd med projektledare för objekt 1 – Trunhatten. Samarbete med Sveaskog upprättat då de äger mycket av marken som behöver åtgärdas. Entreprenör engagerad och planerad utförande av första objektet – Trunhatten till jan-feb 2021.

Integration - Språka mellan tallarna

I Språka mellan tallarna har vi anordnat aktiviteter i naturen där personer med olika modersmål och kulturer har chansen att mötas och umgås på ett avslappnat sätt. Projektet är till hjälp så att folk upptäcker och lär känna sin hembygd. Dessutom kan personer upptäcka sig själva, bli bättre på att integrera sig med varandra och platsen de bor på. Naturen berättar mer än man tror så att när man bli inspirerad, då inspirera man andra också.

Projektet Grön i naturen – Språka mellan tallarna 2

Ett projekt vi drivit tillsammans med Karlskoga kretsen, Karlskoga kommun och Studieförbundet.

Under 2020 genomfört vi 62 aktiviteter och då har vi träffat 411 personer.

Det har varit öppna aktiviteter som bl.a. varit med i guideprogrammet och aktiviteter med SFI, Kvinna i fokus, AME, Karlskoga bibliotek, FINSAM och nyligen livstilmottagningen. Bland kommer en person till våra aktiviteter och ibland kommer över 20 personer. Vi skulle vilja göra mer och flera aktiviteter, men tyvärr har vi fått stora förhinder på grund av Covid-19.

Eftersom vi inte kunnat vara ute med så många grupper vi önskat har vi skapa ett informationsmaterial och skyltar om Gröna promenaden i Karlskoga. Dessa är på svenska, arabiska, tigreanska och somaliska är på gång. Målet är att fler går den gröna promenaden och få uppleva platserna i reservatet Rävåsen och vägen till Fjärils- och humleträdgården.

Under pandemin har vi deltagit på olika konferenser digitalt för att presentera Språka mellan tallarna, skapa nya kontakter och hitta bra nyckelpersoner. Dessutom kommer vi att fortsätta peppa folk att komma ut i naturen och språka mellan tallarna.

Som en följd av vår verksamhet har Centrum för naturvägledning (CNV) på SLU givit oss uppdrag

att vara med och ta fram ett utbildningsmaterial, som de fått i uppdrag av Naturvårdsverket att skriva. Under året har vi haft möten med CNV och nu är materialet klart. Utbildningspaket för flerspråkiga naturvägledare Med fokus på nya svenskar och finns på https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/cnv/publikationer/utbildningspaket-for-flersprakiga-naturvagledare_slutversion.pdf

Vi har även varit med på planeringsmöten med CNV och Naturvårdsverket för en utbildnings-satsning "Prova på att bli naturvägledare på olika språk". Utbildningarna kommer att genomföras under 2021 tillsammans med satsningar kring Naturnära jobb ihop med Länsstyrelser och Skogsstyrelsen.

LONA-projekt

Tillsammans med Naturskyddsföreningen i Lindsberg genomförde vi en ängscirkel. Studiecirkeln är en del i projektet Fjärilsängen Norra Haga som drevs av Samhällsbyggnad Bergslagen.

Hopajola

Naturskyddsföreningen bildade Hopajola år 1995 tillsammans med länets kommuner och dåvarande landstinget. Sen dess har denna unika naturvårdsorganisation samlat in och delat ut drygt 16,5 miljoner till skydd av värdefull natur och naturvårdsinsatser i länet. Pengarna kommer från både privatpersoner (sk naturvårnare), företag och organisationer. I Hopajolas styrelse representerar följande personer Naturskyddsföreningen; ordinarie ledamöter: Britt Eklöf (ordförande), Örjan Fredriksson och Tomas Bergqvist. Ersättare: Margareta Widell, Christer Klingberg och David Tverling. Dessutom ingår fyra politiska representanter från Region Örebro län samt tre adjungerade personer från Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen resp Örebro kommun.

Hopajolas årsmöte var den 15 september i Viby Prästgård.

Naturguidningar

Hopajola arbetar även med naturvägledning och samordnar Örebro läns naturguider. Tillsammans med Länsstyrelsen ordnar Hopajola månadens reservatsguidningar. I år guidade vi bl a i Lekeberga-Sälven (80 personer kom!), Kråksjöåsen, Lillsjöbacken, Harge uddar, Grönbo, Lide-

Ängscirkel . Foto: Kajsa Grebbäck

torpsmon och Salboknös. På grund av coronapandemin blev några fysiska guidningar ersatta med filmhälsningar. Dessa finns på Hopajolas You Tube-kanal tillsammans med många andra intervjuer och filmklipp. Hopajola erbjuder även tillgänglighetsanpassade guidningar i några av länets tillgängliggjorda naturreservat; Trystorp, Hjortstorp, Garphyttans NP, Fagertårn, Tiveden, Sveafallen och Lunedet. Guidningarna genomförs i samarbete med bl a DHR, Neuroförbundet, RTP och Synskadades Riksförbund Örebro län (SRF), med finansiering av Region Örebro län.

Under hösten anordnade Hopajola åter igen "Naturäventyr", dvs friluftsdagar med naturtema för skolklasser i årskurs 5. Totalt deltog 18 klasser från sju kommuner. Ett mycket roligt och uppskattat uppdrag från Region Örebro län! Läs mer i Hopajolas årsberättelse.

Kansliet

Kansliet ligger i Föreningarnas hus på Slottsgatan 13 i Örebro. Vi delar det med Hopajola. Närkes Ornitologiska Förening (NOF) och

Bilder från Naturäventyr år 2020. Foto: Ankie Rauséus

Örebro Läns Botaniska Sällskap (ÖLBS) hyr in sig hos oss. De har en del av sina möten här och man kan även gotta ner sig i NOF:s fågelbibliotek.

Under åren har kansliet utvecklats till den mötes-plats vi önskade när vi flyttade till Föreningarnas hus, även om det inte varit så mycket aktivitet där under 2020 på grund av pandemin. Vi har böcker och en del material, till exempel kikare och luppar med mera att låna ut. Vi har även försäljning av böcker.

Kanslifunktionen har en samordnande roll mellan kretsarna, och mellan kretsarna och länsförbunden i Örebro län och Värmland. Det handlar om att stötta och hjälpa kretsar med olika arrangemang, sprida information mellan kretsarna och vara den förlängda armen mellan rikskansliet och kretsarna. Kansliet har under året hjälpt till med sökning i medlemsregister, kon-takter och annat praktiskt arbete. Personalen på kansliet har dessutom aktivt jobbat med projektan-sökningar, arrangemang, utbildningar, naturguid-ningar med mera. De har besökt några kretsar och haft kontakt med samtliga.

Aktiviteter under året

Maj-november drev kansliet Värmespången, ett informationsbrev till förtroendevalda i båda länen. I brevet fanns ett reportage med månadens krets, samt inspirerande tips inom verksamhetsutveckling, kommunikation och hemsida. På grund av svalt intresse att läsa brevet lades brevet i det formatet ner.

Under hösten genomförde kansliet en digital studiecirkel om webbutveckling, uppdelat på fyra kvällsträffar.

Det var 9 deltagare från 7 kretsar i Örebro och Värmland.

Press, kommunikation och sociala medier
Genom kansliet har föreningen under året skickat ut över 10 pressmeddelanden och synts i minst 22 inslag i media. Det har varit både radio, TV och artiklar.

Föreningen har, genom kansliet, gjort regelbundna mejlutskick till medlemmar och förtroendevalda. Verktuget Mailchimp har använts för utskick till förtroendevalda sedan i maj, och för medlemsutskick sedan november.

Vi har varit aktiva på Facebook och fått ungefär 250 nya följare under året.

Tillsammans med Örebrokretsen och Hopajola arrangerade vi olika aktiviteter på Stora holmen i Örebro, under höstlovet. Bl.a. spindelspaning, fågelquiz och fågelmatning, och skapande med höstlöv.

Representanter

Representanter i Viltförvaltningsdelegationen i Örebro län för mandatperiod 1 januari 2019 till 31 december 2021 Naturvårdsintressets (Naturskyddsföreningen, Bird Life Sverige och Rovdjursföreningen):

Ordinarie: Ulf Allvin, Britt Eklöf

Ersättare: Leif Andersson, Silke Frank

Ulf lämnade sin plats efter att han lämnade länsförbundets styrelse i maj.

David Tverling har varit vår representant i Skogligarådet, Skogsstyrelsen och i Regionala skogsprogrammet, Länsstyrelsen.

Höstlovsaktiviteter Foto Malin Norberg

Samarbeten

Studiefrämjandet

Större delen av våra arrangemang sker i samarbete med Studiefrämjandet. Studiefrämjandet bidrar också med ledarskapsutveckling och stöttar oss ekonomiskt och praktiskt vid föredrag och utbildningar.

Martin Lindén är Örebro Läns kontaktperson från Riksstyrelsen.

Medlemsutveckling			
ÅR	FULL- BETALANDE	FAMILJE- MEDLEMMAR	TOTALT
2011	3255	2229	5490
2012	3225	2170	5401
2013	3374	2328	5708
2014	3867	2606	6479
2015	3693	2594	6294
2016	3510	2514	6030
2017	3593	2810	6409
2018	3632	2898	6535
2019	3681	2982	6668
2020	3681	2038	5724

Medlemsutvecklingen de senaste 10 åren.

Underskrift:

Simon Pettersson

Silke Frank

My Soling

Ann-Sofi Eliasson

Agne Björklund

Jan, Greve

Ina Knutsson

